

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1230. Usque Ad Annum 1248

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1764

VD18 90118049

§. 11. Theologia positiva.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66268](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66268)

Ordinum. Ita negligebant ea omnia, quæ pendent e praxi, modum tradendæ doctrinæ christianæ, administrandi divina myſteria, gubernandi animas: didiciſſent vero in patria, ubi Episcopum ac Sacerdotes vidiffent obire munia ſua, & ſub eorum ductu ſervitutum ſacram ſerviiffent. Doctores Academiarum Doctores duntaxat erant, ſoli theoriæ intenti: id quod eis tantum temporis ad ſcribendum, & ad tractandas tam fuſe quæſtiones inutilis, atque tot occaſiones æmulationis, & diſſidiorum dabat, cum alii alios argutiis antevertere, ac res ſubtilius expendere vellent. Primis ſæculis Doctores erant Episcopi, occupationibus magis feriis obruti. Vide epiſtolam S. Auguſtini ad Dioſcorum ſuperius a me laudatam!

Tranſeamus ad altiora ſtudia, & a Theologia ordiamur! Tradebatur ſemper eadem doctrina in ſe ſpectata; nam JESUS Chriſtus nunquam ceſſavit Eccleſiæ ſuæ ad præſidium præſto eſſe, ut ſpoſondit: ſed illam docendi modus permiffus nævis fuit.

Inter

XI.
Theologia
poſitiva.

Inter omnes convenerat, Theologiæ fundamentum esse divinos libros secundum Ecclesiæ traditionem intellectos: sed mystico magis, quam literario sensui adhærere lubebat, sive ob corruptum ætatis gustum, qui simplicia & naturalia omnia fastidiebat, sive ob difficultatem Sacri Codicis ad verbum interpretandi, ortam ex ignorantia linguarum originalium Hebraicæ nimirum & Græcæ, historiæque ac morum tam remotæ antiquitatis. Facilius erat iis, quæ latebant, mysticos sensus dare: & ista Sacras Litteras exponendi ratio magis placebat nostris Doctõribus acutius omnia excutere solitis.

Non me fugit, sensus figuratos quovis tempore in Ecclesia valuisse; occurrunt nobis in primorum sæculorum Patribus, ut in SS. Justino & Clemente Alexandrino; occurrunt in ipso Codice sacro, ut allegoria de geminis fœderibus per duas Abrahamæ uxores significatis. Sed cum epistolam S. Pauli ad Galatas non minus quam librum Genesis instinctu divi-

no

Gal. IV. 24.

no scriptam esse sciamus, æque securi fumus de historia & hujus applicatione, quæ illius in epistola memorata loci sensus est litterarius. Aliter loquendum de sensibus figuratis, quos in Origene, S. Ambrosio, & S. Augustino legimus: illi enim dici possunt peculiare horum Doctorum cogitationes, nisi antiquioris traditionis autoritate nitantur. Nec sequi tenemur ejusmodi expositiones, nisi quatenus includunt veritates conformes illis, quas alibi Scriptura offert spectata in sensu litterario. Hic est, qui semper adhiberi debet stabiliendo dogmati: hic solus est, qui disputanti pro demonstratione servire possit.

Ex Patribus latinis omnibus non video quemquam, qui in sensibus figuratis ita sit frequens, ut S. Gregorius, merito tamen inter præcipuos Ecclesiæ Doctores semper numeratus, præsertim in Anglia, quæ eum quasi Apostolum colit suum. Porro Anglia Germaniæ & Galliæ per sæculum VIII & IX Doctores dedit.

dit. Hæc forsitan est ratio, cur scholas nostras subierit amor allegoriarum cum reverentia erga S. Gregorium, & assidua ejus operum lectione conjunctus. Sed ille gustus non est res utilissima ex iis, quæ ibi continentur: multo majus emolumentum parient ejus epistolæ, disciplinam verasque regulas regiminis Ecclesiastici tam bene pertractantes.

Cum sensus figurati essent in pretio, nominum priorum significatio ac etymologia sollicitè quærebat, ibi mysteria inveniendi causa: sed illa indagatio bene vertere non poterat, nisi cognita prius linguarum natura, litterarumque ac pronuntiationum convenientia. Præterea ex significatione nominum cognosci quidem, cur sint imposita, sed nulla consequentia deduci potest. Illa vero Scripturam sic explicandi licentia eo usque progressa est, ut eam apud ingeniosos homines de religione male edoctos in contempionem adduceret: habebant eam pro libro, qui nequiret intelligi, per se ipsum nihil signi-

significaret, & interpretum ludus esset. Religiosiores alii eam legere non audebant ex desperatione eandem intelligendi sine auxilio tot commentariorum, quibus Indies onerabatur, & quos ad penetranda ejus mysteria necessarios putabant. Sic & contemptus, & veneratio Sacrae Scripturae fecerunt, ut ejus studium ommitteretur.

Allegoriis omnium maxime abusi sunt illi, qui ex eis principia statuerunt ad trahendas inde consequentias vero Scripturae sensui contrarias, & ad nova dogmata fundanda: talis est notissima illa de duobus gladiis allegoria. **J**esus Christus tormentis proximus ad discipulos suos dicit, eos opus habere gladiis, ut vaticinium impleretur affirmans, eum inter malos numeratum iri. Subjungunt illi: *Ecce duo gladii hic!* Ipse reponit: *Satis est.* Sensus litterarius est evidens. Sed allegoriarum amantibus placuit asseverare, quod hi duo gladii pariter e materia constantes denotent duas potestates, quæ orbem

XII.

Abusus Allegoriarum.

Luc. XXII.
38.

Hist. Eccles. Tom. XX.

D ter-